

Další krok Ruska proti dolaru a západní obchodní síle

ET epochtimes.cz/2024/05/07/dalsi-krok-ruska-proti-dolaru-a-zapadni-obchodni-sile

7. května 2024

Svět

Obilná burza BRICS by mohla změnit světový obchod s obilím. foto:
VLADIMIR NIKOLAJEV/AFP via Getty Images

Patrick Langendorf

7. 5. 2024

Rusko plánuje zřídit burzu obilí BRICS, aby posílilo svůj vliv na trzích s obilím a upevnilo obchodní vztahy v rámci bloku. To by mohlo vést ke změně globální moci a zpochybnit postavení dolaru jako světové rezervní měny.

Ruský prezident Vladimir Putin loni v prosinci veřejně podpořil příslušný návrh ruského sdružení vývozců obilí. Uvádí to South China Morning Post (SCMP), největší anglicky psaný deník v Hongkongu.

Putin označil za nespravedlivé, že ceny obilí – 26 % objemu světového obchodu je dodáváno z Ruska – jsou stanovovány v zemích, které zároveň ztěžují vypořádání účtů s ruskými bankami. Ruský prezident dále vysvětlil, že výhodou takové nové obchodní platformy by bylo, že zúčastněné státy by mohly za dodávky platit ve své národní měně a nemusely by se odklánět přes dolar nebo euro.

Země BRICS: Důležitá role ve výrobě a spotřebě

Země BRICS Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jihoafrická republika skutečně hrají důležitou roli jak ve výrobě, tak ve spotřebě obilí. Podle ruského ministerstva zemědělství produkují přibližně 42 %

celosvětové sklizně obilí, zatímco jejich podíl na celosvětové spotřebě činí přibližně 40 %.

Po přidání Saúdské Arábie, Egypta, Spojených arabských emirátů, Íránu a Etiopie v letošním roce činí odhadovaná produkce obilovin v tomto bloku více než 1,24 miliardy tun, zatímco spotřeba činí 1,23 miliardy tun.

Summit BRICS 2023 v Johannesburgu. Foto: Alet Pretorius/Pool/AFP via Getty Images

Podle SCMP má Rusko velký zájem o obilnou burzu BRICS, protože by mohla posílit jeho geoeconomický vliv na zúčastněné země. Rusko je významným světovým dodavatelem obilí a hnojiv. Díky takové burze by země mohla zvýšit svou politickou váhu v bloku BRICS.

Z takové burzy by však mohlo těžit nejen Rusko. Pro ostatní země BRICS by se mohla snížit nejistota spojená s křehkými dodavatelskými řetězci. Obilná burza BRICS by mohla zajistit stabilnější dodávky obilí a potravinovou bezpečnost. Takový je závěr analýzy internetového portálu Telepolis.

Covid byl pro mnoho zemí šokem s globálními dopady. Byly narušeny globální dodavatelské řetězce a globální dělba práce se ukázala jako křehká. Ještě zřetelněji se to ukázalo v souvislosti s válkou Ruska proti Ukrajině, která zásadně změnila globální situaci.

Důsledky se projevily nejen v evropském sousedství, ale měly i globální dopad. Řada zemí, které byly závislé na dovozu potravin z Ruska a Ukrajiny, zažila zásobovací krizi. Postiženo bylo mnoho zemí afrického kontinentu, zejména Egypt, Alžírsko a Etiopie. Tyto země se nyní snaží stabilizovat své dodavatelské řetězce.

Mnoho členů BRICS jsou však také země bohaté na suroviny. Například Írán nebo Spojené arabské emiráty, které mají velké zásoby ropy, stejně jako Brazílie s železnou rudou, sójou a cukrem nebo Etiopie s kávou a olejinami. Rusko se k nim přidává s obilím a hnojivý, kterých může Čína rovněž vyrábět velké množství. Mnoho zemí, které se připojily k bloku BRICS, chce posílit vzájemný obchod.

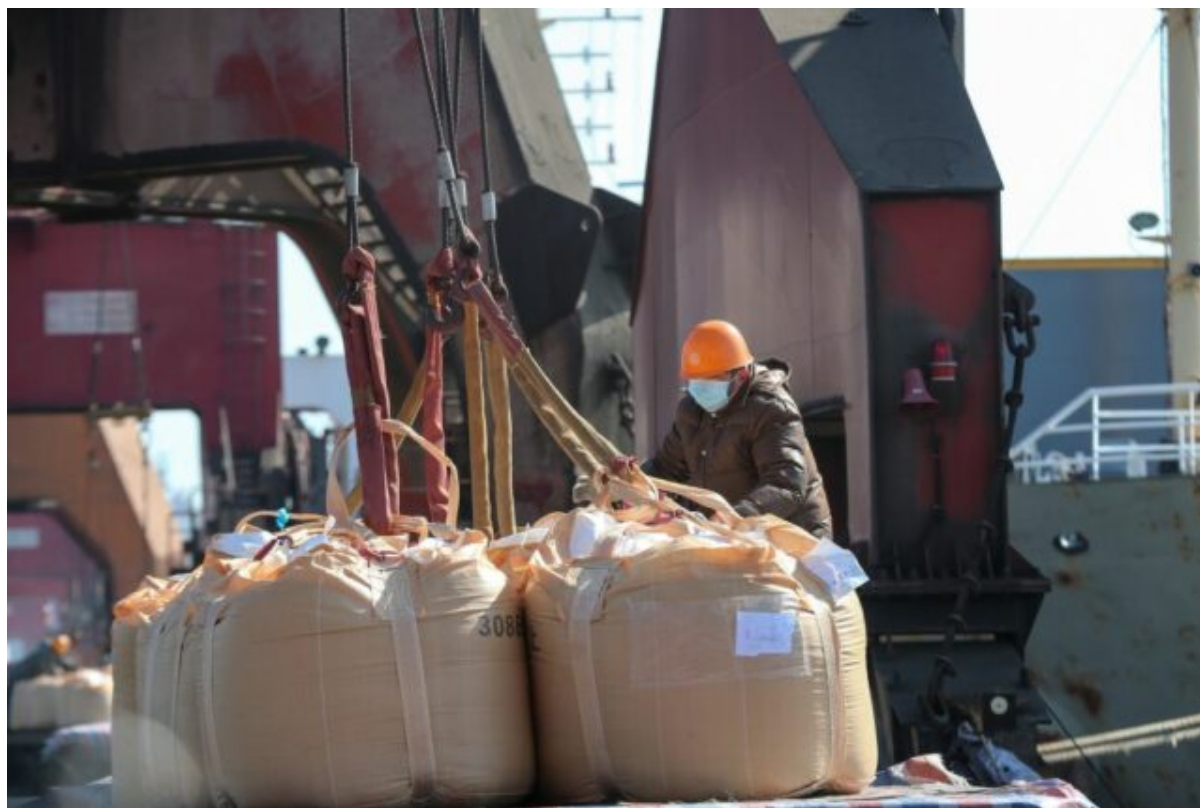
Posílení meziregionálního obchodu ve střednědobém horizontu

SCMP také spekuluje, že burza obilí by mohla být nezbytným krokem k nezávislosti na dominanci dolaru. Ve střednědobém horizontu by to mohlo dále posílit meziregionální obchod mezi zeměmi BRICS. Mohla by dokonce vést ke komplexní výměně surovin v rámci bloku BRICS.

Jak píše deník, Egypt již navrhl, že by mohl zřídit globální centrum pro skladování obilí. To se setkalo se zájmem států BRICS.

Podle SCMP by výměna obilí v rámci BRICS mohla posílit geopolitické a geostrategické sladění zúčastněných zemí tím, že by se posílily zemědělské a obchodní vztahy s Ruskem. Tím by se změnila globální rovnováha sil.

Mezi země, které vyvázejí velké množství hnojiv, patří vedle Číny a Ruska také USA a Kanada. Austrálie, USA a Kanada jsou také významnými vývozci obilí. Pokud by nyní musely konkurovat v současnosti levnějšímu ruskému obilí, mohlo by být pro tyto země obtížnější udržet si svůj podíl na světovém trhu.

Dělník nakládá pytle s chemickými hnojivy na vývoz v přístavu v Nantongu v čínské provincii Jiangsu 31. ledna 2020. Foto: STR/AFP via Getty Images

Jak píše *Telepolis*, očekává se, že Rusko letos vyveze 56 % své úrody pšenice, což by byl rekordní údaj. Naproti tomu USA podle SCMP letos vyvezou pouze 39 % své sklizně pšenice. To by znamenalo pokles, protože země dříve vyvážela v průměru 50 % své sklizně.

Pšenice již delší dobu nehraje v USA dominantní roli. „Počet farem pěstujících pšenici v posledních dvou desetiletích prudce poklesl, protože mnoho amerických farmářů přechází na výnosnější produkty, jako je sója a kukuřice. Podle údajů ze

sčítání lidu klesl počet farem s pšenicí v USA od roku 2002 o více než 40 %," vypočítává Nathan Owens v analýze pro odborný časopis *Agriculture Dive*.

Podle Owense se na dostupnosti červené ozimé pšenice projevilo také dlouhotrvající sucho v USA. Tato pšenice je obvykle jedním z nejvíce vyvážených druhů obilí z USA. Vzhledem k nedostatku ozimé pšenice v USA se ceny pro tamní odběratele zvýšily. Ti se rozhlíželi po trhu a nakupovali v jiných zemích.

Dne 8. března mělo být z USA do Číny dodáno 240 000 tun pšenice, 15. března dokonce 264 000 tun, jak uvedl list *Agrarzeitung*. Jak však bylo napsáno, kontrakty na americkou ozimou pšenici byly čínskou stranou zrušeny. Americkým vývozcům buď zůstalo 504 000 tun pšenice, nebo museli hledat jiné odběratele. Podle údajů amerického ministerstva zemědělství (USDA) z roku 1999 se jednalo o dosud největší zrušené množství. To srazilo cenu pšenice ještě níže.

Tento vývoj ovlivnil v březnu také dodávky australské pšenice. Čínští dovozci pšenice zrušili přibližně jeden milion tun dodávek australské pšenice nebo je odložili na druhé čtvrtletí.

Sklizeň na farmě západně od Melbourne. Symbolický obrázek. Foto: William West/AFP via Getty Images

Dolar jako rezervní měna by mohl být oslaben

Obilná burza zemí BRICS je stále ještě snem budoucnosti. Mnoho otázek zůstává nezodpovězeno. I když byla naznačena možnost platby v příslušné národní měně, nelze vyloučit, že by se rubl nebo jüan nakonec mohly stát hlavní měnou nové obchodní platformy. Rusko i Čína by mohly mít zájem na tom, aby se jejich měna používala pro clearing a stala se tak de facto hlavní měnou.

Pro čisté dovozce zemědělských produktů, jako jsou země Blízkého východu, by to nebylo zlepšení: aby mohly obchodovat na nové platformě, musely by své petrodolary směnit za novou rezervní měnu. Dosud mohly své petrodolary nebo zemědělské dolary bez problémů okamžitě recyklovat v USA. Byly by to tedy USA, které by okamžitě pocítily dopady výměny obilí v rámci BRICS – role dolaru jako mezinárodní rezervní měny by byla oslabena.

Zemědělské a petrodolary dnes vytvářejí stálou poptávku po americké měně, a tím ji podporují. To by již neplatilo v takové míře jako dnes. Když Rusko navrhovalo zřízení burzy obilí BRICS, možná kalkulovalo s tím, že by to mohlo vyvolat tlak na dolar.

Rusko v současné době sedí na obilí

Ruský návrh na zřízení burzy obilí BRICS však může mít i jiné pozadí. Rusko mělo v letech 2022 i 2023 vynikající úrodu. Rusko nyní sedí na vysokých zásobách a výsledný tlak na vývoz způsobuje pokles cen obilí. O tomto jevu informoval mimo jiné internetový portál *Mundus Agri*.

Aby toho nebylo málo, ceny obilí na světovém trhu již nějakou dobu klesají, protože Ukrajina své obilí dumpingově dodává na trh. V rámci opatření na usnadnění obchodu EU rozhodla o tzv. celním moratoriu na ukrajinské zemědělské produkty v červnu 2022.

Kombajny sklízají pšenici na poli v sibiřské oblasti Novosibirsk 19. září 2023. Foto: Vladimir Nikolajev/AFP via Getty Images

Podle některých zemí EU, které mají k Ukrajině geograficky blízko, zvýšený dovoz obilí a olejnin v loňském roce rovněž vyvolal tlak na tamní regionální zemědělské trhy, například v Polsku a Maďarsku. „Negativní dopad mělo v létě také ukončení platnosti Istanbulské dohody o dodávkách obilí, kterou Rusko neprodloužilo. Tato dohoda usnadňovala prodej obilí do třetích zemí přes Černé moře,“ píše [internetový portál proplanta](#).

Dohoda mezi Ukrajinou a Ruskem, která byla sjednána na konci července 2022 za zprostředkování Turecka, zaručovala mimo jiné bezpečný vývoz obilí z přístavů na jihu Ukrajiny přes Černé moře. Dohoda měla zabránit hladomorům ve světě.

Výjimky pro západní sankce

Od podpisu dohody v roce 2022 Moskva opakovaně hrozila jejím vypovězením a nakonec dohodu na poslední chvíli prodloužila, nejprve o čtyři měsíce a naposledy o pouhé dva měsíce. Rusko trvá na provádění části dohody, která zajišťuje do značné míry neomezený přístup potravin a hnojiv z Ruska na světový trh.

Kreml však tvrdí, že tento přístup je nadále omezen sankcemi, které Západ uvalil kvůli ruskému útoku na Ukrajinu. Dohoda měla být prodloužena 17. července loňského roku. Rusko však nechalo její platnost vypršet.

Až do července Rusko rovněž těžilo z „obilné dohody“. Pro část ruského zemědělského sektoru byly v rámci dohody uděleny výjimky ze západních sankcí. Ta však od července loňského roku skončila.

Při pohledu na všechny tyto body může mít Rusko motiv nabídnout své nadměrné kapacity čistým dovozcům z bloku BRICS. Pokud se mu to nepodaří, zemi pravděpodobně zůstane velké množství obilí.

Článek původně vyšel na stránkách německé redakce Epoch Times.

SOUVISEJÍCÍ TÉMATA

Rusko BRICS

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

Je nutné pokusit se vyjednávat s Ruskem, řekl italský ministr obrany.

Redakce Epoch Times a ČTK

BRICS upouští od amerického dolaru a pracuje na nové rezervní měně

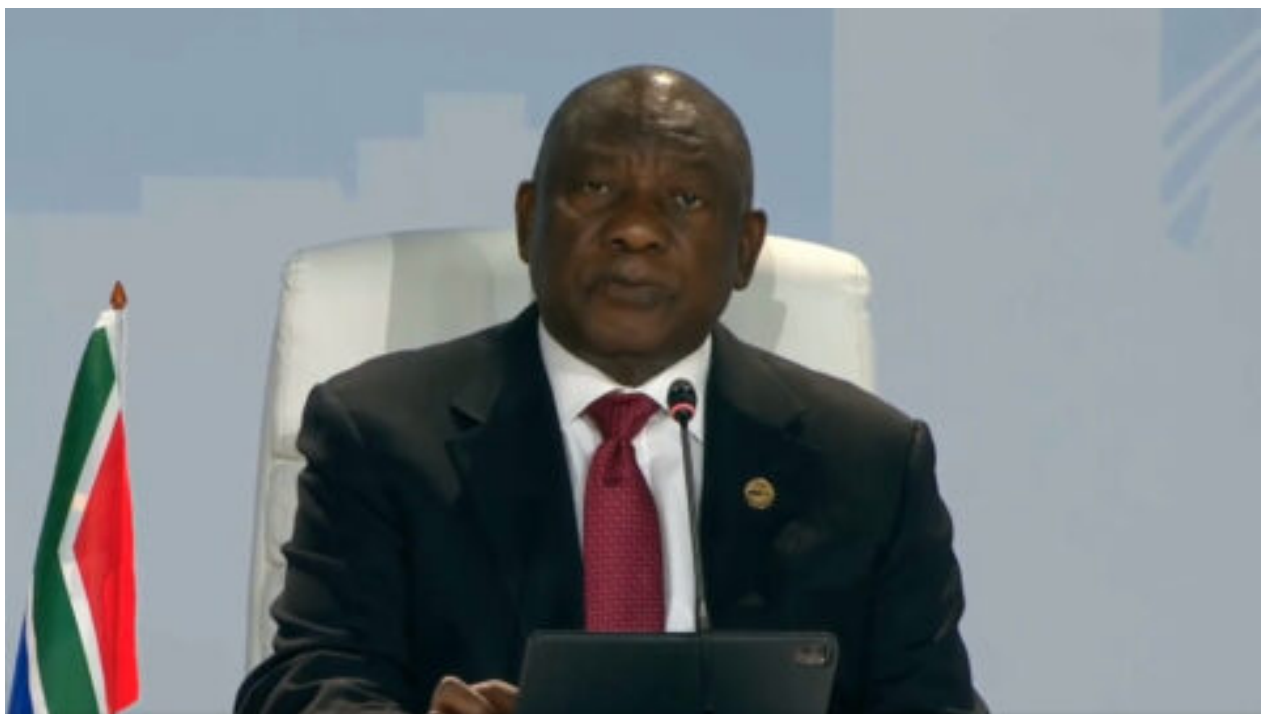
Andrew Moran

Potvrzeno – BRICS se bude rozšiřovat o 6 nových členů

Juraj Skovajsa

Rozšířený BRICS by „změnil svět“ a vážně podlomil moc Západu, říkají experti

Darren Taylor

Alternativní platební systémy jsou „dlouhodobou hrozbou“ nadvlády amerického dolaru, varují experti

Andrew Moran

PŘEČTĚTE SI TAKÉ

Zemi zasáhla geomagnetická bouře nejvyššího stupně, uvedl americký úřad

Zemi zasáhla v pátek geomagnetická bouře nejvyššího stupně. Uvedl to podle agentury AFP americký Národní úřad pro oceán a atmosféru (NOAA).

Protest bude, shodli se zemědělci. Do Prahy vyjedou 22. května

Středoškoláci po úspěchu v soutěži v NASA představili svůj projekt premiérovi

Domácí výroba přírodního tělového mýdla

Pivovary trápí menší prodeje točeného piva. Spotřeba vloni opět klesla

Epoch sdílení

Nejčtenější články

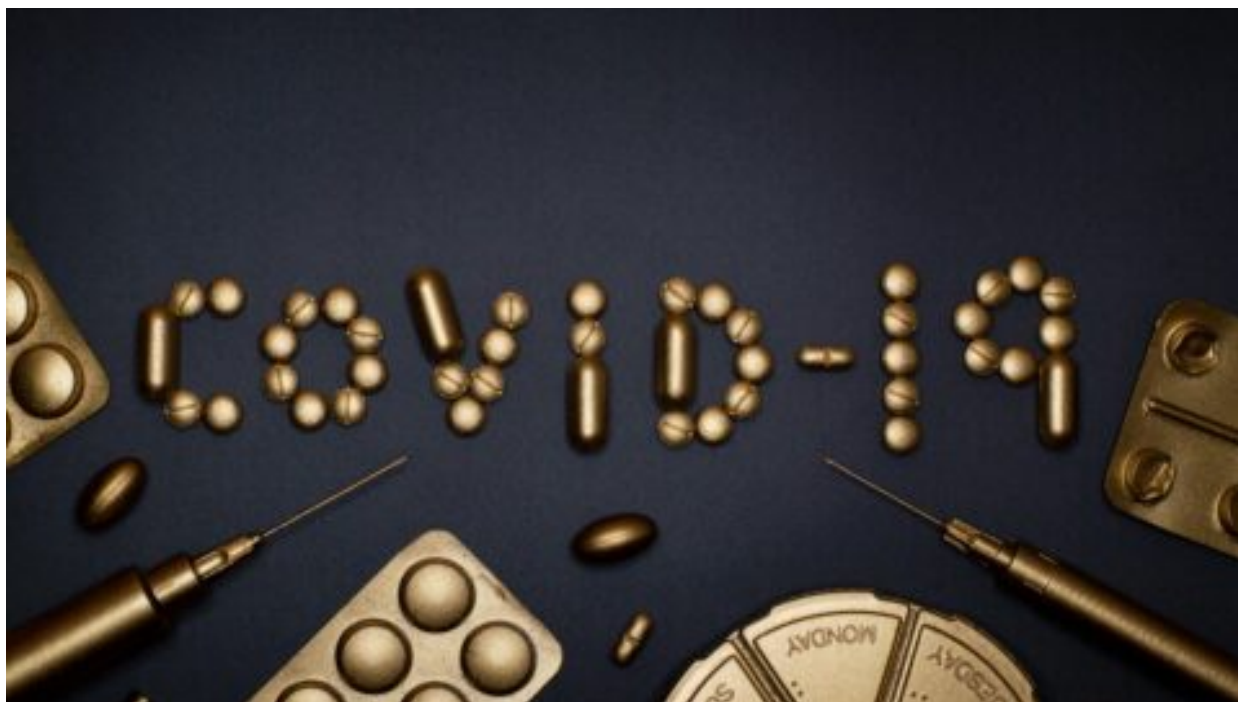
[Další krok Ruska proti dolaru a západní obchodní síle](#)

Neziskovka promítala na základní škole film o transgenderu, rodičům nebylo umožněno snímek vidět

Zpráva doktorky Cassové: Co přinesl dosud největší přezkum léčby transgenderové mládeže

[Deník New York Times uznal, že vakcína proti covidu škodí](#)

[AstraZeneca zahajuje celosvětové stahování vakcíny proti covidu-19](#)

Vybrané články

„Represe orgánů vedená proti příznivcům Falun Gongu v Rusku je skandální,“ říká senátor Fischer

Elektromobilita zvyšuje riziko sledování a kybernetických útoků. Trhu navíc dominuje Čína

Neziskovka promítala na základní škole film o transgenderu, rodičům nebylo umožněno snímek vidět

Příznivci i odpůrci EU se považují za realisty, jen 13 % Čechů si váží vedení země. Konference průzkumů

Strategie Číny na likvidaci evropského průmyslu

Více článků